

První nález ježka východního (*Erinaceus roumanicus* Barrett-Hamilton, 1900) na Šumavě

First record of the Northern White-breasted hedgehog (*Erinaceus roumanicus* Barrett-Hamilton, 1900) in the Bohemian Forest

Václav Mikeš⁽¹⁾

Abstract: The Northern White-breasted hedgehog (*Erinaceus roumanicus* Barrett-Hamilton, 1900) was recorded in the Bohemian Forest (South Bohemian Region, Czechia) for the first time. The observation took place at Martínkov (Český Krumlov District, 755 m a.s.l., coordinates: 48°36'1,9"N, 14°17'47,6"E) on 9th May 2021. The record is important from a zoogeographical point of view, as it represents a possible connection between the Upper Austrian and South Bohemian occurrences of the species via the Vyšebrodský průsmyk Pass. The animal was active during the day, which allowed proper observation of the coloration of its head and spines, including the taking of necessary photographic evidence.

Key words: Central European Green Belt, Czech Republic, Erinaceomorpha, Iron Curtain, new record, South Bohemia, Šumava Mts., Vyšebrodsko Nature Park.

V západní Palearktidě se dle současného taxonomického členění vyskytují tři druhy ježků rodu *Erinaceus* (Aulagnier et al. 2018). Z nich největší areál má ježek východní (*Erinaceus roumanicus* Barrett-Hamilton, 1900), obývajícím rozsáhlé území, rozkládající se od střední Evropy až po řeku Ob na západní Sibiři. Jižní hranici areálu vymezují Balkán, severní pobřeží Černého moře, Kavkaz, pobřeží Kaspického moře a řeka Volha, odkud pokračuje severním Kazachstánem až do Altajského kraje; nejseverněji položené nálezy pocházejí ze Sverdlovské oblasti Ruska (Zajcev et al. 2014). V rámci Česka obývá ježek východní hojněji Moravu a Slezsko, Čechami prochází západní hranice rozšíření druhu (Anděra & Gaisler 2019). Zatímco v Čechách vývoj rozšíření ježka východního v posledních desetiletích naznačuje jeho mírný ústup z nejzápadnějších částí subareálu (Anděra & Gaisler 2019), na východě se druh dynamicky šíří. V průběhu posledních 40–50 let rozšířil *Erinaceus roumanicus* na Sibiři svůj areál o téměř 900 km východním směrem a nyní je tak možné se s ním setkat až na území Republiky Altaj (Zajcev et al. 2014).

Z Šumavské hornatiny jsou prozatím známy pouze dva nálezy ježka východního (Anděra 2010, Anděra & Červený 2014, Anděra & Gaisler 2019, AOPK ČR 2021). Nejprve ho z Kaplice v Novohradském podhůří uvádí Kratochvíl (1966). Druhý nález pochází ze Střemil v Šumavském podhůří (Anděra 2010). Cílem příspěvku je podání zprávy o nálezu ježka východního v geomorfologickém celku Šumava, odkud druh prozatím nebyl hlášen.

Nález:

ježek východní (*Erinaceus roumanicus* Barrett-Hamilton, 1900) – k. ú. Loučovice, bývalá rota pohraniční stráže Martínkov; 48°36'1,9"N, 14°17'47,6"E; 755 m n. m.; 7351dd; 9. 5. 2021; 13:40–13:45 hod. – 1 ex. pozorován při vyhledávání potravy v hrabance v porostu náletových listnatých dřevin s příměsí smrku v místě bývalého kulturního bezleší (Obr. 1); obs. et det. V. Mikeš; foto rev. M. Anděra.

¹⁾ Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Dukelská 242/1, CZ – 370 51 České Budějovice, e-mail: mikes@muzeumcb.cz